

інші закономірно функціонують у складі фразем ФТП віку людини, оскільки виступають у ролі певних лінгвокультурем і несуть у собі додаткове змістове наповнення, яке можна з'ясувати завдяки етнолінгвістичному та лінгвокультурологічному підходам до вивчення фразеології.

¹Українська мова. Енциклопедія. – К., 2000. – С.292; ²Телия В.Н. Первоочередные задачи и методологические проблемы исследования фразеологического состава языка в контексте культуры // Фразеология в контексте культуры. – М., 1999. – С.13; ³Толстой Н.И. Язык и народная культура. Очерки по славянской мифологии и этнолингвистике. – М., 1995. – С.39; ⁴Телия В.Н. Указ. раб. – С.16–17; ⁵Українська родина: Родинний і громадський побут / Упор. Л.Орел. – К., 2000. – С.106; ⁶Там само. – С.111; ⁷Там само. – С.116; ⁸Вовк Х.К. Студії з української етнографії та антропології. – К., 1995. – С.167; ⁹Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник / А.П.Пономарьов, Л.Ф.Артюх, Т.В.Косміна та ін. – К., 1993. – С.140; ¹⁰Балушок В.Г. Обряди ініціації українців та давніх слов'ян. – Львів; Нью-Йорк, 1998. – С.83–84; ¹¹Ужченко Д.В. Семантика українських зоофразеологізмів в етнокультурному висвітленні: Автореф. дис... канд. філолог. наук: 10.02.01 / Харків. держ. пед. ун-т ім. Г.Сковороди. – Х., 2000; ¹²Українська родина. Зазнач. праця. – С.357; ¹³Войтович В.М. Українська міфологія. – К., 2002. – С.223–224; ¹⁴Винник В.О. Назви одиниць виміру і ваги в українській мові. – К., 1966; ¹⁵Войтович В.М. Зазнач. праця. – С.114; ¹⁶Пошивайло О.М. Етнографія українського гончарства: Лівобережна Україна. – К., 1993. – С.290–302; ¹⁷Фразеологічний словник української мови: В 2 т. – К., 1993. – С.503.

Л.П. Солдатова, здобувач

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОРЕЛЯЦІЙНОГО КРИТЕРІЮ В ПРАКТИЦІ РОЗМЕЖУВАННЯ НЕОДНОЗНАЧНОСТЕЙ

У статті розглядається використання інформаційно-кореляційного критерію в практиці розмежування повних лексичних омонімів та полісемів.

Using of the informationally correlation criterion in the practice of the lexical ambiguity differentiation (complete lexical homonyms and polysemantic words) is determined in the article.

Головною проблемою наявних критеріїв розмежування повних лексичних омонімів (ПЛО) та полісемів є відсутність прийнятих філологічною спільнотою повних і однозначних визначень предметів розмежування: ПЛО і полісемантичних слів, тому для визначення критеріїв розмежування та алгоритмів їх використання в роботі “До питання теорії явищ неоднозначності”¹ сформульовані визначення явищ омонімії та полісемії, які є повними та однозначними та узагальненими за відомими визначеннями. Ці визначення є ще й актуальними в інформатизації суспільства: формуванні, формулюванні, передачі та збереженні інформації за допомогою автоматизованих технічних систем.

Логічним наслідком проведеного аналізу та дослідження у статтях «До питання теорії явищ неоднозначності» та “До теорії розмежування неоднозначностей”² зроблена пропозиція синтезу критерію розмежування ПЛО та полісемантичних слів на основі їх визначень, де:

ПЛО (повні лексичні омоніми) – це інформаційні масиви (об`єкти), які мають тотожній акустико-графічний код (АГК) у всіх своїх формах і мають повну відмінність в інформаційній наповненості по сутності інформації, яка передається чи зберігається у конкретний часовий період, де:

- інформаційний масив (об`єкт) – це інформація, яку передають або зберігають у вигляді кодів. Слово являється суб`єктом цього визначення.
- інформація – це визначений об`єм узгоджених понять, знань і даних, які відображають властивості і стани об`єктів об`єктивного світу в природній, соціальній та штучно зроблених системах (у тому числі і абстрактних) у часових і просторових координатах і відображених та створених процесом мислення у людських суб`єктивних свідомостях.

Полісеми – це інформаційні масиви, які мають тотожній акустико-графічний код у всіх своїх формах і характеризуються існуванням об`єму інформаційного пересічення, в якому є спільний семантичний (інформаційний) компонент, частини основного інформаційного значення якого переносяться на інформаційні масиви (полісеми) у конкретний часовий період.

Згідно з цими **визначеннями** критерієм розмежування ПЛО та полісемантичних слів є наявність чи відсутність кореляції об`єму інформації, тобто пересікання інформації за сутністю, яка

міститься в інформаційних масивах (словах), які підлягають розмежуванню, - *інформаційно-кореляційний критерій*.

Основою для функціонування цього критерію визначена базисна характеристична структура **визначень** інформації за сутністю (далі *характеристична структура*) в будь-якій її формі, будь-то в інформаційному масиві - слові зі своїм АГК, чи в якійсь іншій формі (ідіоми, речення, тощо).

Для знаходження елементів *характеристичної структури* і за ними визначення *кореляції* (об'єму пересікання) *інформації* за сутністю та визначення поняття "інформація" визначені такі основні елементи характеристичної структури (ознаки певної інформації):

- сутність явища в середовищі його існування;
- функціональна сутність об'єкта в середовищі його існування;
- статична сутність об'єкта (явища): компонентний склад, речовинний склад, форма й об'єм, положення у просторі та інш.; зв'язки з іншими;
- динамічна сутність об'єкта (явища): динамічні характеристики, рух відносно системи існування, відносний рух всередині об'єкту (явища); дії на нього, дії його на інше;
- характеристики станів систем існування.

Характеристична структура являє собою основні елементи **Формули** слова (АГК), як його унормованої норми інформації за сутністю, що є змістом у формі цього АГК. **Формула** слова (АГК) є повне однозначне унормоване тлумаченням сутності слова.

Необхідною складовою для використання інформаційно-кореляційного критерію розмежування (ІККР) з наведеними вище необхідними складовими є оптимальна послідовність дій (алгоритм) при детектуванні фактів пересікання інформації за сутністю в інформаційних масивах, які підлягають розмежуванню. Цей алгоритм створимо у процесі розмежування неоднозначностей.

Першою дією алгоритму розмежування є створення **Формул** АГК (слова) для всіх його варіантів інформаційних масивів за елементами характеристичної структури, тобто структура **Формули** слова повинна мати такий послідовний вигляд:

Код дій (АГК - N слова):

1 Аналітичний опис АГК - 1 слова:

1.1 аналітичний опис (тлумачення) сутності явища;

1.2 аналітичний опис (тлумачення) функціональної суті;

2 Аналітичний опис статички явища:

- 2.1 за елементним складом ;
- 2.2 за зв'язком елементів;
- 2.3 за складом речовини;
- 2.4 за формою;
- 2.5 за розміром;
- 2.6 за положенням у просторі (середовищі існування);
- 2.7 за зв'язками з елементами середовища існування;
- 3 Аналітичний опис динаміки явища чи об'єкта:
 - 3.1 рух об'єкта (явища) у просторі як цілого у середовищі існування;
 - 3.2 рух елементів всередині об'єктів (явища);
 - 3.3 вплив на нього інших об'єктів (явищ);
 - 3.4 вплив його на інші об'єкти (явища);
- 4 Аналітичний опис (тлумачення) середовища існування явища чи об'єкта кожного інформаційного масиву даного АГК

Це Позичі кореляції (порівняння). Крім них можуть бути такі, більш формальні позиції порівняння, як:

- 5.1. належність до класів за класифікацією іменників на класи за ознаками: іменники- об'єкти; віддієслівні іменники; абстрактні іменники; мірні іменники;
 - 5.2. значення АГК за пунктами 1.1 та 1.2 в іноземних мовах;
 - 5.3. та інші, що будуть узгоджені при подальшому науковому дослідженні використання ІККР.
6. Результати розмежування

Технологія детектування кореляції інформації за сутністю в інформаційних масивах полягає, у випадку простих логічних операцій, в оцінці збігу елементів характеристичної структури (формули АГК) в їх сутнісній та кількісній мірах за позиціями 1 - 5.

Для забезпечення кореляції інформації шляхом оцінки збігу інформації за елементами базової характеристичної структури (формули АГК) в роботі “До теорії розмежування неоднозначностей” пропонується базова система понять і синтагм для створення формули АГК, тобто опису інформації за її базовою характеристичною структурою в поняттях та термінах, які прийняті в технології патентного права та інших, узгоджених міжнародною спільнотою, єдиних понять і значень слів (наприклад, фармакологія, анатомія, всі назви тваринного та рослинного світу і т. інш. - це латинські акусто-графічні коди). Ці системи можуть бути прийнятими за основу для наших досліджень інформації за її сутністю у слові.

З аналізу визначень ПЛО та полісемів, критерію їх розмежування та технологій кореляції інформації стає необхідним створення узгодженої системи Договірних Умов (далі ДУ) процесу розмежування. Ці ДУ повинні давати однозначність у прийнятті рішень у процесі кореляції:

- одна з перших повинна бути Умова - якщо аналітичний опис за елементами 1.1 та 1.2 характеристичної структури Формул АГК співпадає, то приймається рішення про наявність кореляції і пересічення об'ємів інформації по суті - ДУ 1;
- кореляції за 2 - 4 є додатковими до кореляції за пунктами 1.1, 1.2, тому що пояснюють сутність інформації цих пунктів - ДУ 2;
- кореляція позитивна, якщо слова збігаються за характеристичною ознакою, без якої два об'єкти (явища) не існують - ДУ 3;
- в "межових" випадках позитивне рішення приймається на користь того явища неоднозначності, де екстраполяція розвитку у майбутньому дає перевагу ДУ 4;
- перенесення кольору, форми, об'єму об'єкта (явища) на об'єкт (явище) без змін функціональної сутності не є перенесенням сутності інформації - ДУ 5;
- якщо слова з тотожним АГК відносяться до різних класів прийнятої класифікації за пунктом 5.1, то дані слова є омонімами - ДУ 6;
- якщо значення за пунктам 1.1 та 1.2 в іноземних мовах різне, то вони є омонімами, тобто не корелюють - ДУ 7;

Ці договірні умови не є остаточними і повними і потребують подальшого розвитку.

Для практичного використання інформаційно-кореляційного критерію об'єктом розмежування у цій роботі обрано неоднозначні іменники сучасної української літературної мови. При перекладі на інші мови виникають труднощі через неоднозначність саме іменникових полісемів та їх повних лексичних омонімів. Вибір для дослідження одиниць даної частини мови зумовлений тим, що саме ця частина мови складає найбільшу групу омонімічних лексем.

Створимо формули АГК (слова) для іменників КОСА і ОКО та проведемо розмежування неоднозначностей в цих АГК.

Формули АГК (слова) "коса"

Коса - 1 - пристрій (1.1) для різання шляхом руху гострого краю матеріалу, з якого виготовлено пристрій, уздовж і впоперек матеріалу, який підлягає різанню (1.2), який складається із металевої полоси з загостреним краєм тримателя цієї полоси (2.1) до того ж триматель розташований під кутом до поверхні полоси і має кріплення до полоси, яке має регульоване кріплення до полоси (2.2) матеріалом для полоси коси в основному являються метали, а для тримателя - деревина (2.3) форма має вигляд полоси, коли довжина в 5-10 разів більш, ніж ширина і товщина (2.4) коли довжина значно перевищує товщину (2.5) використовується при зрізуванні трав, зернових культур і т. інш. (4) об'єкти (5.1) англ. scythe (5.2)

Коса - 2 - пристрій (1.1) для різання шляхом руху гострого краю матеріалу, з якого виготовлено пристрій, уздовж і впоперек матеріалу, який підлягає різанню (1.2) який складається із металевої полоси з загостреним краєм тримателя цієї полоси (2.1) до того ж триматель розташований під кутом до поверхні полоси і має кріплення до полоси, яке має регульоване кріплення до полоси (2.2) - матеріалом для полоси коси в основному являються метали, а для тримателя - деревина (2.3) форма має вигляд полоси, коли довжина в 5-10 разів більш, ніж ширина і товщина (2.4) коли довжина значно перевищує товщину (2.5) використовується як образ смерті людей (4) об'єкти (5.1) англ. scythe (5.2)

Коса - 3 - набір великої кількості довгих волокон (1.1) для терморегулювання людей (1.2) складається з волокон волосся (2.2) рогові клітини організму людини (2.3) форма має вигляд полоси, коли довжина в 5-10 разів більш, ніж ширина і товщина (2.4) коли довжина значно перевищує товщину (2.5) голова людини (4) об'єкти (5.1) англ. plait, tress (5.2)

Коса - 4 - набір великої кількості довгих волокон (1.1) для терморегулювання людей (1.2) складається з волокон волосся (2.1) рогові клітини організму людини (2.3) форма має вигляд полоси, коли довжина в 5-10 разів більш, ніж ширина і товщина (2.4) коли довжина значно перевищує товщину (2.5) голова людини (4) об'єкти (5.1) англ. tress (5.2)

Коса - 5 - набір великої кількості довгих волокон (1.1) для технологічних цілей в побуті (1.2) складається з волокон різних матеріалів (2.1) технічні та побутові матеріали (2.3) форма має вигляд полоси, коли довжина в 5-10 разів більш, ніж ширина і товщина (2.4)

коли довжина значно перевищує товщину (2.5) побут людини (4) об'єкти (5.1) англ. braid, plait (5.2)

Коса - 6 - частина суходолу планети, яка межує з водньою поверхньою (1.1) розділяє суходол та водну поверхню (1.2) складається з планетного ґрунту (2.1) неорганічні матеріали (2.3) форма має вигляд полоси, коли довжина в 5-10 разів більш, ніж ширина і товщина (2.4) коли довжина значно перевищує товщину (2.5) геофізична поверхня Землі (4) об'єкти (5.1) англ. spit (5.2)

Коса - 7 - частина суходолу планети, яка межує з водньою поверхньою (1.1) розділяє суходол та водну поверхню (1.2) складається з планетного ґрунту (2.1) неорганічні матеріали (2.3) форма має вигляд полоси, коли довжина в 5-10 разів більш, ніж ширина і товщина (2.4) коли довжина значно перевищує товщину (2.5) геофізична поверхня Землі об'єкти (5.1) англ. spit (5.2)

Коса - 8 - назва рослини (1.1) складається з біологічного матеріалу (2.1) рослинний світ (4) об'єкти (5.1) лат. Asarum europaeum (5.2)

Коса - 9 - назва одного із життєважливих органів людського тіла (1.1) забезпечує життєздатність людського організму (1.2) складається з біологічного матеріалу (2.1) форма має вигляд полоси, коли довжина в 5-10 разів більш, ніж ширина і товщина (2.4) коли довжина значно перевищує товщину (2.5) людський організм (4) об'єкти (5.1) англ. spleen, лат. oculus (5.2)

Після того, як формули АГК створені, то очевидно, що другою дією алгоритму використання ІККР є проведення кореляції за позиціями 1.1. та 1.2. І далі, якщо є сумніви в співпадінні інформаційних масивів за цими позиціями, необхідно проводити кореляцію за позиціями 2, 3, 4. Рішення про наявність чи відсутність кореляції інформації за суттю в цих інформаційних масивах приймається згідно з Узгодженими Договірними Умовами.

Для більшої повноти дослідження проводимо диференціацію слів за суттю Договірних умов ДУ-6 та ДУ-7. В багатьох випадках ця диференціація може бути проведена зразу ж після кореляції за позиціями 1.1. та 1.2., що вкупі дають відповідь на розмежування.

- За позиціями порівняння 1.1 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - $1 \cap 2$; **Коса - 2** - $2 \cap 1$; **Коса - 3** - $3 \cap 4 \cap 5$; **Коса - 4** - $4 \cap 3 \cap 5$; **Коса - 5** - $5 \cap 3 \cap 4$; **Коса - 6** - $6 \cap 7$; **Коса - 7** - $7 \cap 6$; **Коса - 8** - не корелює з іншими; **Коса - 9** - не корелює з іншими.
- За позиціями порівняння 1.2 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - $1 \cap 2$; **Коса - 2** - $2 \cap 1$; **Коса - 3** - $3 \cap 4$; **Коса - 4** - $3 \cap 4$; **Коса - 5** - не корелює з іншими; **Коса - 6** - $6 \cap 7$; **Коса - 7** - $7 \cap 6$; **Коса - 8** - не корелює з іншими; **Коса - 9** - не корелює з іншими.
- За позиціями порівняння 2.1 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - $1 \cap 2$; **Коса - 2** - $2 \cap 1$; **Коса - 3** - $3 \cap 4 \cap 5$; **Коса - 4** - $4 \cap 3 \cap 5$; **Коса - 5** - $5 \cap 3 \cap 4$; **Коса - 6** - $6 \cap 7$; **Коса - 7** - $7 \cap 6$; **Коса - 8** - $8 \cap 9$; **Коса - 9** - $9 \cap 8$.
- За позиціями порівняння 2.2 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - $1 \cap 2$; **Коса - 2** - $2 \cap 1$; **Коса - 3** - не корелює з іншими; **Коса - 4** - не корелює з іншими; **Коса - 5** - не корелює з іншими; **Коса - 6** - не корелює з іншими; **Коса - 7** - не корелює з іншими; **Коса - 8** - не корелює з іншими; **Коса - 9** - не корелює з іншими.
- За позиціями порівняння 2.3 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - $1 \cap 2$; **Коса - 2** - $2 \cap 1$; **Коса - 3** - $3 \cap 4$; **Коса - 4** - $4 \cap 3$; **Коса - 5** - не корелює з іншими; **Коса - 6** - $6 \cap 7$; **Коса - 7** - $7 \cap 6$; **Коса - 8** - не корелює з іншими; **Коса - 9** - не корелює з іншими.
- За позиціями порівняння 2.4 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - $(1-9) \cap$; **Коса - 2** - $(1-9) \cap$; **Коса - 3** - $(1-9) \cap$; **Коса - 4** - $(1-9) \cap$; **Коса - 5** - $(1-9) \cap$; **Коса - 6** - $(1-9) \cap$; **Коса - 7** - $(1-9) \cap$; **Коса - 8** - $(1-9) \cap$; **Коса - 9** - $(1-9) \cap$.
- За позиціями порівняння 2.5 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - $(1-9) \cap$; **Коса - 2** - $(1-9) \cap$; **Коса - 3** - $(1-9) \cap$; **Коса - 4** - $(1-9) \cap$; **Коса - 5** - $(1-9) \cap$; **Коса - 6** - $(1-9) \cap$; **Коса - 7** - $(1-9) \cap$; **Коса - 8** - $(1-9) \cap$; **Коса - 9** - $(1-9) \cap$.
- За позиціями порівняння 4 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - не корелює з іншими; **Коса - 2** - не корелює з іншими; **Коса - 3** - $3 \cap 4$; **Коса - 4** - $4 \cap 3$; **Коса - 5** - не корелює з іншими; **Коса - 6** - $6 \cap 7$; **Коса - 7** - $7 \cap 6$; **Коса - 8** - не корелює з іншими; **Коса - 9** - не корелює з іншими.

За позиціями порівняння 5.1 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - (1-9) \cap ; **Коса - 2** - (1-9) \cap ; **Коса - 3** - (1-9) \cap ; **Коса - 4** - (1-9) \cap ; **Коса - 5** - (1-9) \cap ; **Коса - 6** - (1-9) \cap ; **Коса - 7** - (1-9) \cap ; **Коса - 8** - (1-9) \cap ; **Коса - 9** - (1-9) \cap .

За позиціями порівняння 5.2 можемо зробити висновок, що: **Коса - 1** - 1 \cap 2; **Коса - 2** - 2 \cap 1; **Коса - 3** - 3 \cap 4 \cap 5; **Коса - 4** - 4 \cap 3; **Коса - 5** - 5 \cap 3; **Коса - 6** - 6 \cap 7; **Коса - 7** - 7 \cap 6; **Коса - 8** - не корелює з іншими; **Коса - 9** - не корелює з іншими.

Позиції порівняння 2.6 - 3.4 не розглядаються тому, що в деяких з цих випадків не можливо визначити функціональну суть, динаміку і т. інш. Для розмежування даних АГК - **коса** наведеної вище інформації достатньо. Звертатися до всіх зазначених вище позицій необхідно у тих випадках, коли попередня інформація не дає можливості зробити розмежування.

Результати розмежування

Коса - 1 - коса¹₁ **Коса - 2** - коса²₁ **Коса - 3** - коса¹₂ **Коса - 4** - коса²₂
Коса - 5 - коса³₂ **Коса - 6** - коса¹₃ **Коса - 7** - коса²₃ **Коса - 8** - коса¹₄
Коса - 9 - коса¹₅

Тобто, АГК **коса** має 5 омонімів, з яких 3 мають по своїй групі полісемів.

Формули АГК (слова) “око”

Око - 1 - пристрій (1.1) для отримання інформації засобом приймання і перетворення оптичного випромінювання в електричний або інший носій інформації (1.2) утворене з приймальної оптичної системи елементів (лінз, дзеркал, призм); системи елементів управління формою та положенням оптичних елементів, які являють собою приводи та підвеси; просторово-почуттєвого детектора (перетворення) (2.1) складові елементи ока розташовані так, що оптичне випромінювання попадає спочатку на оптичні елементи, які закріплені у підвесах і на них передається силовий вплив від приводів, а потім перетворене оптичне випромінювання попадає на просторово-чуттєвий детектор (ПЧД) (2.2) оптичні елементи ока пристроїв (фотоапарата, кінокамери, відеокамери і т. інш.) складається з матеріалів із малим коефіцієнтом втрат випромінювання при їх взаємодії (скло, дзеркала і т. інш.). Елементи управління оптичним елементом складається з металів, пластмас. ПЧД складається із фотохімічно- та фотоелектрично-

активних матеріалів (колоїдне срібло, легірований кремній і т. інш.) (2.3) форма усіх ОК в основному вісесиметричні (2.4).

Око - 2 - орган живої істоти (1.1) для отримання інформації засобом приймання і перетворення оптичного випромінювання в електро-нейронний носій інформації (1.2); який складається з приймальної оптичної системи елементів (рогівки, кришталіка); системи елементів управління формою та положенням оптичних елементів, які являють собою приводи та подвеси з м'язів і жил; просторово-почуттєвого детектора (ПЧД) – біоколб (перетворення)(2.1); складові елементи ока розташовані так, що оптичне випромінювання попадає спочатку на оптичні елементи, які закріплені у подвесах і на них передається силовий вплив від приводів, а потім перетворене оптичне випромінювання попадає на просторово-чуттєвий детектор (сітківка з біоколб)(2.2); оптичні елементи ока живої істоти організму складаються з біологічних клітин, тканин, зрачка, очного яблука. Елементи управління складаються також із біотканин м'язів. ПЧД - з фото-електро-нейронних біотканин(2.3) форма усіх ОК в основному вісесиметричні (2.4).

Око - 3 - одиниця вимірювання (1.1) прийнята (договірна) одиниця вимірювання кількісних величин (маси) об'єктів (1.2)

Око - 4 - одиниця вимірювання (1.1) прийнята (договірна) одиниця вимірювання кількісних величин (об'ємів) об'єктів (1.2)

За позиціями порівняння 1.1 можемо зробити висновок, що: **Око -1 - не корелює з іншими; Око -2 - не корелює з іншими; Око -3 - 3∩4; Око -4 - 4 ∩3.**

За позиціями порівняння 1.2 можемо зробити висновок, що: **Око -1 - 1∩2; Око -2 - 2∩1; Око -3 - 3∩4; Око -4 - 4 ∩3.**

За позиціями порівняння 2.1 можемо зробити висновок, що: **Око -1- 1∩2; Око -2-2∩1.**

За позиціями порівняння 2.2 можемо зробити висновок, що: **Око -1- 1∩2; Око -2-2∩1.**

За позиціями порівняння 2.3 можемо зробити висновок, що: **Око -1 - не корелює з іншими; Око -2 - не корелює з іншими;**

За позиціями порівняння 2.4 можемо зробити висновок, що: **Око -1- 1∩2; Око -2- 2∩1.**

Результати розмежування: Око -1- око¹₁ ; Око -2- око²₁; Око -3 - око¹₂; Око -4 - око²₂.

Результати проведеного розмежування ПЛО та полісемів вказують на ефективність процесу розмежування та однозначність результату і обгрунтованість з точки зору наукової мови.

Складові комплексу ІККР однозначно і назавжди визначити неможливо і не потрібно. Вони повинні розвиватися з розвитком практики використання комплексу інформаційно-кореляційного критерію розмежування.

Подальші дослідження використання ІККР повинні привести їх авторів до більш обгрунтованих і повних складових описаної вище технології розмежування, яка ще не є досконалою. Так бажано доповнити ДУ, доопрацювати алгоритми з визначенням пріоритетів позиції кореляцій, більш вдосконалити систему аналітичного опису Формули Слова (АГК), визначити більш повну характеристичну структуру аналізу інформації за суттю в інформаційних масивах - словах.

¹Солдатова Л.П. До питання теорії явищ неоднозначності // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2003. – Випуск VIII. – С. 64-70; ²Солдатова Л.П. До теорії розмежування неоднозначностей // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2003. – Випуск IX.

Ю.П. Чала, асп.

ВЛАСНІ ІМЕНА ЯК ЕСТЕТИЧНА КАТЕГОРІЯ: ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

Стаття присвячена розгляду питання про роль антропонімів, як складової частини вертикального контексту художнього твору, а також проблемам перекладу власних імен, як культурномаркованих одиниць. В статті проаналізовано антропоніми з роману Дж. Голсуорсі „Сага про Форсайтів”, що втілюють певні соціокультурні конотації, характерні для доби Вікторіанства та початку Едвардіанства.

In the article we study the role of anthroponyms as a part of vertical context of the literary text, and also the problem of translation of proper names, as the units, which can express a cultural tint of the text. Anthroponyms from the novel “The Forsyte Saga”, written by J. Galsworthy, have been analysed in the article as the examples. They